

1008. szám.

December 9. 1877.

Megjelenik minden **vasárnap** másfél iven sokféle képekkel ellátva.

Előfizetési ár: Egész évre jan. dec. 8 frt, 6 hóra 4 frt, 3 hóra 2 frt. Egyes szám 16 kr.
Előfizetheti minden postahivatalnál és könyvtárúrsnál. **Kiadó-hivatal:** Pest bará-
tok-tere Athenaeum-épület. **Hirdetések díja:** 5 hasábos nompaille sor 10 kr.

XX. évfolyam.

Az ujságírók védszentje.

A szentséges pápa, Pius, számra »kilencz «
Mi előtt e földön minden napja kilesz
Téged adott nekünk, óh Salesi Ferencz,
Ki ujságíróknak oltárára illendsz.

Nem tudjuk, tudod-e, mi az ujságíró?
Előfizetési programokat siró,
Ujdonságot nyíró, publicummal bíró
A gonoszságban vén, az erényben tyro.

De kérünk, őrizz meg minket minden rosztól:
Kivált a nyakukon veszett papiroستól,
Őrizz meg bennünket rettegett »Sárkánytól«
A kitől legjobban reszket valahány toll.
A sajtóperektől, ingyen kosztól Vácson,
Krisztkindlitől, a ki nem hoz a karácson.
A hirlapbélyegtől, concurrentiától:
A nyomdakontó is maradjon leghátul!
Casino haragját, sűrű dementiket,
Fordítsd el mi rólunk, kérünk szépen Tíged!

Betűszedő strikenek jókor eléjted vedd
A sajtóhibákat lapunkból kitéjped.
Hárítsd el rólunk a plagiumon-kapást
Collega — és egyéb vadállat-harapást;
Reklamatiókat, visszaküldött lapot
Különösen pedig »mádridi kalapot!«
De adj pedig nekünk mindenféle jókat.
Táborszámra gyűlő praenumerálókat,
Kiadót, a kinek van sok potya pénze,
Mire vesztegeti? azt ne igen nézze.

Téritsd meg a zsidót és egyéb hitetlent,
Lapunk hátulját ne hagyja hírdetetlen.
Maecenas cassája so' se legyen zárva.
De nagylelkűsége sűrűn magyarázva
Adj hosszú háborut, hogy mondhassuk: »üssed!«
És sok telegrammot, jó **kövér** betűsset! —
Rémes gyilkosságot, jubilaumokat,
Szerencsétlenséget és skandalumokat,

Gyilkos polemiát, mely igazi port ver,
Hajczihót, hol arat az igaz reporter,
Elfogyni so se hagyj! — Védj, ha lopni megyünk
S mástól elcsent cikkre rányomjuk a jegyünk.
Adj munkatársakat, kik dolgoznak ingyen,
És hű publikumot, a kinek jó minden.
Óh Salesius szent Ferencz! ugy védj minket
Hogy »ezen a földön« legyen ránk tekintet.

A collegáinkat, kik pogányok, sujtsad!
(M é g i n k á b b, kik velünk egy kótábul fujnak!)

Ne értsd másokra is a »pluralisunkat.«
Hanem »minket« segíts csupán csak magunkat.
— S egy tiszteletpáldány majd akad valahol
Számodra is: — csak azt izend meg, hollakol?

K—s M—n.

Tallérossy Zebulon levele a szegediekhez: mokrakhez.

No no no no!

Hat mar mi lesz ebből?

Hat mar nem elig nekünk egy országgyű-
lisz? hat mar valahany képviselőjelölt padrul
lemarat, fogja tartanyi külön országgyűlizst,
hogy bebizonyítson, menyivel job országgyű-
lisz volna, ha azok elmentek volna, a kik ithon
maradtak, s azok marataknak volna ithon, a kik
elmentek.

Hat mi tetzik? Nem tetzik a kiegyezisz?
Bizony nekem se tetzik a! De hat »beszily vele
nimetül, ha tutz!« Hiszen olahfalusiak izs el-
hataroztak eczer nipygylisen, mikor nyolcz
hetig este nekik nyakukba eső; hogy mig egy
hitig megengedik neki, hogy esik, de ha akor
se meg nem al; mar akor csakugyan nem
tehetnek elene semit mind falustul.

Hat mit akarunk. Nem kel ez a kormány!
hanem kel szelbali kormány Simonyi Ernővel!

No csag aszondom, hogy alyunk meg egy
szora. Nem disputalom veletek. Legyen ugy,
a hogy mongyatok.

»A Bach miniszterium — kizsebelte
bennünket; — a Schmerling miniszterium mar
levetköztete bennünket; — az Andrássy
miniszterium mar megnyirta bennünket;
— de a mostani miniszterium mar megkop-
pasztja bennünket«

— — No ha még Simonyi Ernő minisz-
terium gyün, az mar megnyuzza bennünket.

Azirt en csag aszondok, hogy jobban
előre mar ne menyünk!

De hatra se ne kivankozunk; mert mit
latunk?

A Kerka polyi alat volt a nagy »Krach«
anak tehát ő az oka.

A Lónyay alat volt a nagy »fagy«, anak
megint a miniszterium az oka, a hogy azt Ver-
hovay hallhatatlan szonokunk Czegléden igen
szipen kifejtete programmbeszidben; mert ha
miniszter nem exequaina adoban szarvas mar-
hat, volna tragya. Tragya tart meleget földön,
nem lehetne fagy.

A Schmerling alat volt a nagy »sza-
razsag.« Anak izs ő az oka mert anyi törvén-
telen rendeletet kiata, hogy itatos papiros mind
fölszita nedvesiget országban.

A Bach alat pedig volt az a boldog se-
culum, a mikor magyar ember utazta vason,
de nem vasuton, mint most, hanem vason a
maga laban, s Bakay Nandor baratomnak az
ipargyartmánya nagy kelendősigneke örvendet;
de köszönök szipen aztat: nekem nem kirek
belüle.

Tehat ne menjünk mi se előre, se hatra;
hanem örüljünk, hogy ilünk: mert azt mongya
a magyar, hogy job egy lampas elől, mint kétő
hatul: azt izs mondja, hogy »inkab az ismerőzs
cselédet tartsd meg hét hibaval, mint ismeret-
lent fogagy egy hibaval«, no meg azt izs mou-
gya a magyar, hogy »kommt nix besseres nach.«

Hat csag aszondom, a mit székely mon-
dot, kit ördög vite pokolba, koménak, ki kér-
dezte tüle! »hova komé?« — »Visz engem
ördög pokolba!« — »Á bizony roszt.« — »De
mig rosztabb izs lehetne; ha ő ülne az én nya-
kamba, s in vinnem ötet a pokolba.« — Ez izs
csag vigasztalazs.

J. Z.

A pénzügyi bizottságból.

A pénzügyi bizottság, mikor a képzőművészeti-társulatnak adandó országos segélyről volt szó, előbb maga is meg akarta szemlélni, hogy milyen hát az a művészeti substratum, a minnek a subveniálása az országos aerariumtól impetráltatik. Felmentek, megnézték, visszajöttek.

»Hiszen szép, szép, és nagyszerű biz ez; mond visszatért az országos Sparmeister, Zsedényi; de mikor olyan kevés a pénzünk.«

Erre Simonyi azt mondja:

»Tudod, mikor az egyszeri szabólegény elvitte a kedvesét a buffetbe, hogy megtraktálja; csak hogy nem volt a zsebében több két adag kávéra valónál. Jön a pinczér, kérdi, hogy mit parancsolnak? »Kétszer kávé!« rendelkezik a Seladon. »Nekem bizony nem kell kávé! protestál a donna, én valami szolid dolgot áhitok; hozzon rántott csirkét!« — »Salátát is hozzak mellé?« — kérdi a pinczér! — »Igen! hozzon salátát is! kiált elszántan az udvarló; — és champagneit is hozzá! (Már mindegy: ugy is kidobnak bennünket!)«

A czár érdemrendei.

— Romanzero. —

Kinek volt legtöbb érdemrende
Valamenynyi czárok között?
Ha fölvevé, csupa csillagba
És rendszalagba öltözött?
Saját házatól is kitled sok:
Szent András, Anna, Wladimir.
Több mint a mennyit jámbor ember
Emlékebe tartani bir.
Hát még mikkel a kül hatalmak
Hálából felcsillagozák;
Azért hogy megismerteté jó
Népeikkel, mi a kozák?
Ez nem volt más, mint első Sándor.
Most már csak tulvilági vándor.

Kapta a vas korona rendet,
Mert vas kézzel uralkodott,
Az arany gyapju rendet azért,
Mert népet nyirni jól tudott,
Az elnyomásért elefántot,
Veres sast a vérfürdőkért;
Térdszalagot, mert visszahozta
A térdeplést és az önkényt,
A Krisztus rendet; mert keresztre
Feszíté a szabadságot,
És a lengyel fehér sas rendet
Azért, mert nyakára hágott.
— Egyet se vitt el első Sándor,
Mikor lett tulvilági vándor.

De volt Vlnában egy kis egylet
»Emberbarátok« név alatt.
Történt, hogy a zajló folyamba
Beléhullt egy szegény paraszt.

A nép csak nézi, nagy közönnyel
Hogy fuldokol szegény muzsik?
A czár utána ugrik, megleli
S a partra vele kiuszik.
»Emberbarátok« elnöke
Másnap a czárnál megjelen,
S átnyujt egy r é z medalliont:
»Fogadd el ez érdemjelem.«
Ezt vitte el csak első Sándor.
Mikor lett tulvilági vándor!

K—s M—n.

„Az ujdön sült Tahir bei.“

— »Szervus pajtás« — így üdvözli egy mindig jó kedvű s tréfára kész községi jegyző a csibuk és török fez nélkül is valóságos török kinézésű kollégáját A. N. község szellemi locomobil-ját, midőn hozzá belépve, — őt a csibuk vastag füstjébe burkolva találja.

— »Semmi servus pajtás« — felel a felszólított török modelle (minta), kibontakozva a sűrű füst felhőből, — »én Tahir bei vagyok. . . .«

«Igen . . . ? Úgy hát üdvözöllek nagy fia a dicső testvérnemzetnek !« — mondja egész pathosszal amaz — meghajtván magát, — s rögtön visszafordul a vele jött X-i jegyzőhöz és titkon tudtára adja ennek, hogy az új Tahir bei most megjárta.

»No de most nem érünk rá tréfálni« — folytatja egész komolyan Tahir beihez fordulva — »mert sietünk ; 10 órára S-n kell lennünk az adóhivatalnál s épen azért jöttünk erre, hogy — miután ma nektek is oda kell menni, — talán együtt mehetnénk.«

— »Nekünk . . . ? S-ra . . . ? Minek . . . ? Én nem tudok róla. . . .«

— »Már hogyan? Hát ti nem kaptátok meg az adófelügyelőség körrendeletét, melyben 25 frt bírságterhe alatt az egész járás községi jegyzőit ma 10 órára berendeli az 1867-ik és ezt követő valamennyi évről készített adófökönyvekkel? Mi épen azért megyünk s visszük a könyveket ; van is kocsi derékkel — igaz-e kollega ?«

— »Bizony igaz az« — felel a kérdett utitárs nagy komolyan szidva kormányt, adófelügyelőt s még a fundalóját is ; miközben nagy sietve s bucsut véve, kocsira ültek, — magára hagyván megrémült kollegájukat. . . .

Ennyi épen elég volt arra, hogy a már több ízben és több oldalról megbírságolt jegyző azonnal kocsit rendeltessen, és a temérdek nagy adókönyvet rögtön felpakolva, — ló halálában siessen az adóhivatal székhelyére s ott berontva, hordatja befelé a sok nagy könyvet. . .

— »Ugyan mit akar jegyző úr ezzel a sok adókönyvvel« — kérdi őt az egyik adóhivatalnok.

Épen válaszolni akart ; — de torkán akad a szó, midőn hallja tréfás collegája ezen szavait a benyilóból : — »Nem adókönyvek azok, hanem Corvinák, miket Tahir bei ajándékkul hozott Törökországból. . . .«

Képzeltető, hogy az újdonsült Tahir bei nem kért — de nem is várt bővebb magyarázatot — és hogy a Corvinák historiját nagyon resteli, sőt nagyon haragszik — ha erről valaki említést tesz ; azért én nem is mondom el azt senkinek.

Budaváry.

Krónikás adomák.

A negyvenes évek elején nagyon divatba jött, hogy ha valamely színésznek jutalom játéka volt ; az rendesen irt egy új darabot, melyet ez alkalommal adtak először.

A németeknél kiváltképen Scholtz bécsi comi-cusszínész practizálta ezt leginkább, a publicum tömegestől tódult a színházba, mert tudta, hogy botrány lesz, a darab silánysága miatt.

Nálunk is kezdtek az affélék divatba jönni, nevezetesen Szentpétery próbált egyszer szerencsét. Ő is irt egy szindarabot »A visegrádi kincskeresők« czimmal, és a darabot jutalomjátéka alkalmával elő is adták a nemzeti szinpadon.

Az első felvonás még csak ment valahogy, de a másodiknál kezdett a publicum türelmetlenkedni, boszankodni ; míg végre a harmadik felvonásnál már füttyökkel, pisszegéssel s több efféle nagyon is megérthető külső jelekkel adott kifejezést méltó haragjának.

Szegény Szentpétery majdnem sirva fakadt a szinpadon, hogy az a hálás publicum, mely őt azelőtt majd nem az egekig emelte, most kifütyöli.

Mentségről kellett tehát gondoskodni, az eszme csakhamar meg is jött.

A harmadik felvonás vége felé előjött ezen mondat : »Megtaláltuk a kincset.«

— Meg ám, de elvesztettük a legnagyobbat, a közönség szeretét, — felelé a magát feltalált Szentpétery.

Perszekelt erre afütty, és pisszegés helyett óriási tapsvihar, és Szentpétery ismét a közönség kedvence lett ; de szindarabot nem irt többé.

Egy időben P. J. volt Pestvárosi alkapitány helyettesítette Thaisz főkapitányt. Ugyan ezen időtájban érkezett egy körözüvény az adóhivataltól, a kapitányi hivatalba ; melynek értelmében a rendőrség megbizatik, hogy valami P. J. budapesti polgárt idézzen be, mivel egy kis adórestantiával tartozik. Erélyes rendőrségünk a legerélyesebben kuttatta P. J. polgárt, de mind hiába. Végre egy átiratban tudosította az illető adóhivatalt, hogy a legerélyesebb nyomozások daczára sem bírtak még csak nyomába sem jöni P. J. polgárnak ; ennél fogva kéri az adóhivatalt, hogy a nyomozást más törvényhatósági területen sürgesse. Aláírva P. J. mint főkapitányi helyettes (ugyan ő volt a sokat keresett P. J.)

Ebben különben az a legnagyobb viccz, hogy megtörtént valósággal.

Dobos.

„Ha Plevna elesik, akkor majd mink illumináljunk !“
„De hogyan illumináljunk ?“
„A muszkák győzelmére legillendőbb lesz ezzel illuminálni.

A KÉT TESTVÉR.

Apa. — Hát mért sírsz, kicsi leányom? Van már bánusod is, lokomotivod is.

Kis leány. — Én nem bánom, én elbujdosom a háztul! Én olyan nagy leány akarok lenni, mint a néném. Nekem olyan hosszú ruha kell, mint annak van.

Apa. — De hát kicsi leányom, én erővel meg nem növeszthetlek. Aztán látod, még a nénédnek a schieppje sincs kifizetve!

A közönség köréből.

Az »Üstökös« című hetilap tekintetes szerkesztőségének legmélyebb tisztelettel.

Budapest, 1877. november hó 13-án.

Helyben.

Azon kérelemmel bátorkodunk ez uttal a tekintetes szerkesztőséghez járulni, ha kegyeskednék az »Üstökös« című heti lapjában az ezredünk jó hírneve ellen a »Magyar Hirlap« szerkesztője által elkövetett alaptalan rágalmakat a t. olvasó közönség elé tárni.

Az említett rágalom a »Magyar Hirlap« folyó hó 13-án kelt, »Nagy baja van a bakának« című cikkében olvasható.

Nem találunk semmi élczet abban, ha az apa a Ferkó fijának 5 forintot kíván adni, hogy így a profont mellé pecsenyéje is legyen, mert egy fiatal ember, ki szolgálata által meg van fosztva előbbi polgári állásától és 6 kr. napi löhnungra van leszorítva, annak nem oka, miért nem fizet az álladalom egy bakának 26 krajczárt, ebből aztán tudna ő magának ahoz a savanyu prófonthoz, melytől még a só is el van vonva, pecsenyét is venni, a mit ő ép úgy elfogyasztana a vele született villájával, mint a »Magyar Hirlap« szerkesztője az ezüsttel, melyet negédességből a bal kezébe vesz midőn eszik.

Ami pedig az áristomot illeti, nálunk katonáéknál az nem ujság, a ki nem hiszi próbálja meg, álljon be. Különben ősi katonai szokás apróbb csinyekért, melyek a becsület színvonalán kívül állanak, meglátogatni a hüvös magányt, különösen nyáron, midőn a nap oly igen barátságos, hogy a bornyut majd a hátunkhoz forrasztja, az exerczirplatzon Ily apróbb csinyek például: ha a baka a buzgóságtól elmerülve egy este több rózsát csókol le kedvese piros arczáról, mint máskor és e miatt nem 9, hanem 11 órakor jut el a füléig a czapfenstreich hangja.

Különben is észszerű gondolat az, hogy az áristomot nem azért csinálták, hogy üresen zárva legyen, hanem hogy fölváltva legyen benne valaki mindig, így aztán itt sem maradhat el az a ventilatio (örökös szellőzés), mi minden czugszobában van, no friss levegőt tekintve nem is érezünk hiányt leginkább a téli hónapokban.

Most térjünk a komolyabb oldalára a dolognak, ugyanis az említett cikkben végül ez olvasható: Ambrus gazda át adta az ötöst, melyet hihetőleg soha sem lát a Ferkó, mert aligha el nem iszsa az egészségére a Compánia.

Czáfolatul Nr. 1. főlemlítjük, hogy Ambrus Ferencz nevű az ezredünkbe nem létezik, és Nr. 2. máskor az említett szerkesztő ur ne czimezze az efféle rágalmakat az üllei-kaszárnyához, mert így világos, hogy mást mint a Váza ezredet nem fog ily csalónak képzelni a t. olvasó közönség annyival inkább, mivel a laktanyában más ezred nem fekszik, főleg akkor ha mint irá, valamit csak hihetőleg és aligha tud.

Nr. 3. Ami már absurdum, hogy egy Compánia, mely 95 emberből áll, inna meg egy ellopott 5 frtot egy Compánia, melybe belelehet érteni 1 kapitányt, 1 főhadnagyot, 1 hadnagyot, 1 tiszt-helyettest, 2 őrmestert, 4 szakaszvezetőt, 5 tizedest és 5 örvezetőt, mint előljárót egy Compánia a Váza-ezredből, mely Borsod, Heves és Jász-ság telivér magyar fiaiból van sorozva, lenne ily alávaló, hogy fejenkint körülbelöl 5 krért az ezred ősi jó hírnevét beszennyezné, ezt az értelmiség bizonyosan nem fogja elhinni.

Fölkérjük tehát a »M. H.« t. szerkesztőjét, hogy abba az olcsó lapjába vonja vissza a magyar becsületet ennyire megsértő silányságát és pedig legközelebbi alkalommal, ha ki akarja kerülni bajtársaink komolyabb figyelmét, mely figyelem egy váza 5-ösben lenne képe viselésére szánva, s habár a vörös bélyeg rajta élénkebben tünne föl, mint más közönséges 5-ösön, és mig él nem buktatja meg semmiféle forradalom, mint a Kossnth bankót, azt biztosítjuk, valamint azt is hisszük, hogy nem lesz vágya több ily 5-ös gyűjtésére.

Több altisztek nevében

Járdánházi József,
tizedes

a Herczeg Váza 60-ik gy. ezredben.

Politikus csizmadia.

— No most már megint én következem. Az országgyűlés eldöntötte a párbajt. Eztán csak fordítófával duellálunk. Most már lehet gorombászkodni. Senki se hihat ki bennünket. Ha kihí, itt a csirizes tál, három lépés distanziáról olyat lövünk oda neki, hogy nem kíván több satisfációt. Tehát kezdjünk hozzá. Az a báró Simonyi már nem tudott jobb viczcset mondani a miniszternek annál, hogy »csizmadiát fogott.« Kár ugy dehonestálni a szegény mesterembert; mert azért, hogy az ember csak szegény kézműves, még lehet ám időjárástól báró fia! — Hogy hát mért nem fogott egyebet, mint csak egy szegény csizmadiát? Azért, mert a c z é h m e s t e r odább állt.

— Rosz idők járnak. Nagy a veszedelem. A pápa haldoklik, Mac Mahon ingadozik, Plevna tántorog, a kiegyezés inog-binog. Csak az a kérdés, hogy melyik üti le hamarabb a többit a lábáról? — Ha meg lehetne fordítani a dolgot, s Plevna helyett, ha meghal, v á l a s z t a t n i másik Plevnát a cardinalisok collegiumával, a pápát ellenben ugy cerniroztatni Gurkóval és Skobeleffel, hogy keresztül ne törhesse magát; ha a francia parlamentnek lehetne adni a mi közösvámterületczukorszeszedobankügyvámtariffa ügyünket, s viszont a francziák nekünk adnák azt az ő sérelmes kérdésüket, hogy mi történjék az ő s u p e r p l u s o s budgetjükkal? hát azzal minden nagy európai kérdés szerencsésen meg volna oldva. De tudom, hogy erre az indítványomra se fognak reflektálni, azért mert csizmadia mondta.

(— Ugyan ne daráljon már kend annyi zöldet össze-vissza, hanem mondja meg, hogy megtalálták-e már annak a négy ártatlan gyermeknek a gyilkosát?) Dejszen, hallod-e, ez a négy meggyilkolt ártatlan mind embernyi ember lesz már akkorra, mire ez ő gyilkosukat a mi rendőrségünk kézrekeríti.

A fonograf.

Szó sincs már a telefonról; tul haladta azt a fonograf! Egy amerikai feltalálta azt a gépet, a melynek a segítségével a szónoklatot, meg az éneket papirosra lehet tenni; ugy, hogy ha azt a papirost megint beleteszik a masinába, ez száz esztendő mulva is leéneklí, lebeszéli róla az egész nótát, szó-

noklatot, ugyanazon a hangon, a min bele énekeltek és dörögték. Báró Demanx trombitája a belefagyott hangokkal.

Mennyi nagyszerű reform származik ez epochalico-apocalypticus találmányból!

Országgyűlési szónoklatok nem tartatnak többé. Minden szónok belefújja a dictióját a telefonba, a papirost elküldi Ghyczynek, maga elmegy haza vadászni. Beöthy Áldsi bele teszi a megfonografzott papirost a fonografba; a teremőr lecsavargatja a kintornaforgatóját, s a publikum hallgatja a szónokot, a nélkül, hogy látná.

Az ujságírók nem írják többé az ujságot, hanem lefonografiázzák a cikkeket s a betűszedők diktándó szednek belőle.

Nem írunk többé leveleket; hanem beszélünk egymással levélben.

Hát még a zenevilágban! Eddig csak az operák zenéjét hallottuk a kintornában, ezentul a kintornafonografok magát az éneket fogják az ablakaink alatt hangoztatni. A nemzeti színház intendaturája nem tart több operai személyzetet: hanem lefonografiáztatja Patti és Capoul énekét, azt hozatja el. Erkelnek csak a lábával kell nyomni a fonografot s a (egyestére-kétezer-forint-felléptidijas) divák és divusok énekelnek, — mig a szinpadon Helvey Laura és Náday játszanak hozzá művészi plasztikával s tökéletes az illuzió!

Csak az az egy baj lehet belőle, ha egyszer a karmester, tévedésből megfordítva teszi bele az éneklő papirost a fonografba, s akkor az visszajámul kezdve hátulról előre éneklí le az egész operát.

Feljegyzette a májster.

Nyilatkozat.

Miután a »Hon« napilap mult hó 29-ki reggeli számában Jókai Mór ur kijelentette, hogy az »Üstökös« legutóbbi számában a népszínházi kérdés oly hangon és oly modorban rovatott meg, az ő előleges helyeslése nélkül, melyet ő nem helyesel és sajnálatosnak tart, s miután azt is kijelenti, hogy ezen nyilatkozatát felhivatlannal teszi: ennél fogva én belátom azt, hogy a journalistikai kötelességek teljesítése módjának kérdésében nézeteink és meggyőződéseink kiegyenlíthetlen ellentétben állanak, s én erre vonatkozó felfogásomat s meggyőződésemet meg nem tagadhatom: — kötelességemnek ismerem kijelenteni, hogy a mai napon az »Üstökös« laptól, melynek önálló vezetését Jókai ur már több év óta egészen reám hagyta, véglegesen megválok, s azzal, tekintettel a Jókai Mór ur nyilatkozatára, minden összeköttetést megszakítok.

Budapest, 1877. decz. 9.

Bartók Lajos.

A török nép jellemzéséhez.

(Visszaemlékezések a magyar emigráció korszakából.)

Irta: **Korn P. A.** kiszolgált kapitány.

II.

A korán hatalma a disznóhús ellen.

Az 1849. év novemberében Viddinből Sumlába helyeztek át bennünket. Én később tanárnak ajánlkoztam, s a katonai iskolában tartattak velem előadásokat. Mivel az internátusunk óta eltelt 5—6 hónap alatt csaknem mindnyájan meglehetősen folyékonyan beszéltünk törökül, habár írni vagy olvasni nem tudtunk, nem sokára akadt elég tanítványom. Ezek közt volt 3 török tiszt is, kiknek igen nehéz fejük volt, s azért kérték, hogy magán órákat is adjak nekik, a miért aztán külön fizettek s lakásomra jártak.

Mi emigránsok ugyan a török kormánytól ingyen kaptunk kenyeret, húst, kávé stb. de mivel találkozott egy bolgár, aki társainknak olcsón jó disznóhúst szállított, mi magyarok többször hoztunk belőle.

Egyszer engem a bolgár nyilván nem talált otthon, elég az hozzá, hogy egy tányéron a pár fontnyi nyers disznóhúst előszobámba tette, a miről azonban nekem sejtelmem sem volt. Nem sokkal azután jött hozzám a három tiszt leczkére. Feltűnő halványan léptek szobámba, úgy, hogy mindjárt észre lehetett venni, hogy rosszul vannak. Kérdésemre ezt mindjárt meg is mondták, de elhallgatták, hogy rosszul létöknek mi az oka. A leczkét én ennél fogva elhalasztottam. Midőn elmentek ismét az előszobán kellett átmenniök, a hol még egyszer látták a nyers disznóhúst, s mint később elmondták, annyira megundorodtak tőle, hogy heves hányás fogta el őket, mely annyira erőt vett rajtuk, hogy a kórházba kelle őket szállítani.

Engem, ki mindebből legkevésébbet sem sejtettem, Mamud pasa térparancsnok nem sokára magához hivatott, s azzal a váddal lepett meg: »Hogy merészlesz te igazhívő mozlimeket disznóhússal traktálni...?»

Csak tátva maradt a szám bámulatomban.

— Soha semmiféle étellel még törököt meg nem kínáltam, mondám neki, s reggel 10 órakor magam sem szoktam húst enni, legkevésbé pedig disznóhúst.

Elég az hozzá, hogy utoljára kisült, hogy a disznóhús nyersen előszobámban állott. A térparancsnok egészen komolyan hozzá tette:

— Sajnálak kapitány, te ügyes tiszt vagy, de a dolog nem tréfa. Ha a három tiszt, vagy csak egy is közülök a csillapíthatatlan hányásban meghal, — akkor kénytelen leszlek föbe lövetni.

Képzeltetni, milyen jó kedvem támadt erre. Azonnal a kórházba siettem, melynek élén valami renegát állott: dr. Wieselstädter bécsi orvos. Szokott nyájaságával fogadott, de határozottan kijelenté, hogy fél, mikép a paciensek aligha el nem patkolnak. Ott fekszik, mondá, mind a három egy közös teremben s folytonosan hány, orvosság itt nem segít semmit.

— Jó, mondám, ha az orvosság nem segít, majd segít tán a józan ész. Ezzel pedig ellenkezik mindenek előtt az, hogy te mind a három beteget egy szobába fektetted, minél fogva, az emlékezés által kölcsönösen izgatják képzeletöket, s a hányási ingert a füledt szoba csak növeli. Vitesd szét azonnal a betegeket, helyeztesd külön mindeniket, de ne megint valami szobába, hanem ki a szabadba, a kertbe, adass nekik frissítőket, ne engedd, hogy egymást lássák, s altasd el őket.

Úgy történt.

A betegek csakhamar elaludtak a természet kebelén, s midőn egy óra mulva fölbredtek, mindenik éhségről panaszkodott, ételt kívánt, s a csömör el volt feledve. Ők teljesen meggyógyulva s én föbe lövetlenül tértem haza.

Ez esetet azonban nem kell nevetni. Minden gondolkodó, nem is szólva az orvosokról, tudja, mily borzasztó hatalma van a csömörnek, teljesen egészséges embert is himlőbe ejthet, mindenek fölött pedig életveszélyes hányási görcsöket okoz. Inkább lehetne nevetni az orthodoxismus hatalmán, melynek a török nép nagy tömege még ma is alá van vetve, s mely a disznóhúst valami borzasztónak tünteti föl előtte. A reform-török azért rendesen avval kezdi, hogy néhány cotelettes de porc-t elkölt, s vörös bort iszik a tetejébe. Mihelyst ez sikerül neki, azonnal teljesen civilizáltnak tartja magát.

Titkos napi parancs a rendőrségtől

a rendőrközegeknek, kik a múlt heti párbajozókat keresni kiküldettek.

»Csipd nyáknun, — de ne nágyun, — dobd ki az abláknun, — had szalágyun, — mert nem tudod, hogy ki vágyun?»

BORKORCSOLYÁK.

»Gebrüder Wolf.« — A Bach-korszakban egy executor megintés után bement Kolozsvárt a Wolf testvérek gyógyszerárába, hogy ott foglalást tegyen.

A derék és tehetős gyógyszerész megütközve lépett a német ur elé s kérte az okmányokat; miután tudtával ő senkinek semmivel sem tartozik.

A német hivatalnok fontoskodva tette fel pápaszemét; keresgetett könyvébe s reá mutatott egy helyre, hol a gyógyszerész e nevet olvasá: »Fráter Farkas.«

— »Nun ist das nicht Gebrüder Wolf?« — kérdi ingerülten.

AZ „ÜSTÖKÖS“ EREDETI OKMÁNYTÁRA.

An

Herrn Herrn

Aron von Jutányos und Gyorsan

Raseur et Friseur

Budapest.

Poste restante.

Tiszt. szerkesztőség!

Ezen eredeti levelet ma vettem. T. i. a fodrászati firmám alatt van ki írva: hogy minden rendelések »gyorsan és jutányos áron« véghezvitettnék. A német sógor ur ezt azonban nevemnek tartván, így czimezte a levelet.

Tisztelettel

Hajdu József,
fodrász.

Wohlg.

Herrn Jutánios

Bitte 1 Stük Schinon zu senden pr. Post nach Steinkrug in Mähren. Adresse Jakob Herz achtungsfol Steinkrug in Mähren achtungsvoll Jakob Herz derzeit Einkaufen in Buda-Pssth. am 15/11. 1877.

Lap tulajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAI MÓR.

Státioúteza 80-ik szám alatt.

Budapest, 1877.

NYOM. AZ „ATHENAEUM“ NYOMD.

(Athenaeum-épület.)

Hirdetések felvételnek:

A KIADÓHIVATALBAN
Athenaeum-épület.

Budapest Barátoktere 7. szám.

Rajzolja

JANKÓ.

H I R D E T É S E K.

Helyiség változás!

Klement J.

kosár-kötő gyáros, Budapesten,

ezennel a t. közönségnek tudomására hozza, hogy kosár áru raktárát

(3) kigyó utca 3. sz. alá (3)

áthelyezte és ott kényelmesebb helyiségében dús választékban mindennemű virág, papír, fa, szén, horgoló és himzőkosarakat, vízmedencék és madárkalitkák különféle alakzat és nagyságban különböző árak, solid munka és a legjobb anyagból eladás végett ki vannak állítva.

Lábdikények spanyolnádból készítve 30 krtól fellebb.

Szíves látogatásért tisztelettel esedezik

Klement J.

Budapesti

érmek, ásványok és régiségek irodája

a régi Lloyd-épületben Dorottya-utca 14.

ajánlja gazdag raktárát minden országbeli és korbéli régi pénzekből, továbbá ritka ásványok egyenként és egész gyűjteményekben.

A régiségekből az ókorból: római család és császárok pénzei, a középkorból: a magyar pénzgyűjtemény főleg igen gazdag és ajánlandó, és az újkorból: minden ország és birodalom folyó pénzei, továbbá római műszerek, régi fegyverek, más ó arany és ezüst tárgyak a legnagyobb választékban kaphatók.

Rendezett ásvány- és földtani gyűjtemények nagy választékban kaphatók 2 frttól kezdve fölfelé.

Állati üvegszemek minden színben és nagyságban. Ugyanott érmek, ásványok és régiségek egyenként és egész gyűjteményekben a legmagasabb árakon felvételnek.

A legjobb
Szalonszén

CSÁKI és TSNÁL kapható. Megrendelhető Pesten: saját irodájukban és a fogyasztási egyesület boltjában, váczí-u. 1. sz. Budán. Klusemann-féle ház collecturában.

!!! Orlice legyőzve !!!

Biztos terno-számok!

Lagranges tanár differentialis methodusa szerint!

**Kimaradhatlan nyereménnyel.
Megküldi „Rottenburg“ tanár.**

Lakása: Budapest, Lipót-utca 11.

Programm ingyen!

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsénk ezennel tudomásul hozni, miszerint 26 év óta fenálló

arany-, ezüst- és ékszer-üzletünket
jelenleg
Budapesten, Dorottya-utca 3. sz. a.
is megnyitottuk.

Ez alkalomból tiszteletteljesen felkérvén megbízóinkat, miszerint továbbra is bennünket nagyrabecsült bizalmukkal érdemesíteni méltóztassanak, egyúttal kijelentjük, hogy ezentul is üzletünket úgy Balassagyarmaton, valamint a nyári ivadra Szilacson feltartandjuk.

528

Tisztelettel
Silberer A. és fia.

HERZER és KLINGER-féle

szálloda az „Európához“ Budapesten.

Bátorkodunk a nagyérdemű t. c. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy a fentjelzett „Európa“ szállodát a kávéház és éttermével együtt kezelésünk alá vettük. Az árak általában melyek eddigelé a szállodára nézve oly nagyon hátrányos és károsok voltak, általunk nagyon csekélyre leszállítottak, ugyanynyira, hogy azon kellemes helyzetben vagyunk, ezentul szobát egész napi használatra 1 frttől felebb, — nagyobb kényelemmel berendezett termeket pedig ugyancsak bámulatos olcsó ár mellett ajánlani.

Továbbá különös figyelembe ajánljuk a czimzett szállodánkban levő nagy dísztermet melléktermeivel **tánczvigalmak, zene-estélyek és lakomák** megtartására, stb. stb. stb.

A nagyérdemű helybeli és vidéki utazó közönségnek szives pártfogásába magunkat ajánlván maradunk kitünő tisztelettel

Herzer és Klinger.

Budapest, 1877. Nyomatott az Athenaeum irod. s nyomdai r. társulat nyomdájában.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

az

ősz és téli idényre

a legújabb női divatkelmék és elegáns kész toilettekben

ugyszintén minden szakba vágó rőföszcikkek

Grossmann József divat- s vászon

r a k t á - r á b a n,
BUDAPEST, **király-utca 27.**

»A magyar koronához.«

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Kész ruhák rendelésekor a mérték beküldése kéretik.

A köszvénybajban szenvedőknek

figyelmeztetésül!

T. cz. Török József urnak.

A siker, mely az ön által községünkbe hozott köszvény-vászon szenvedőinken tapasztaltatott, annyira dicsérhetem, hogy az említettek csak is az érintett betegségük gyógyításokra nézve csakis a fenti vásznat keresni kéntelenek. Kérem tehát ezen köszvény-vászonból egy köszvénybetegnek (nálunk 3-ik) egy drbot 1 frt értékben pósta utánvétellel küldeni.

Bács. u. p. Báltakesz, februar 28-án 1877.

telyes tisztelettel

Szigety János,
reform. tanító.

Felhívás!

A jótékonyági Bazár Bécsben
elárusítja az orosz-török háboru által elszegényedett családok felszólására a következő tárgyakat, melyeknek karácsony estéjén egy családnál sem volna szabad hiányoznia, meseszerű áron,
5 frt 75 kron osztr. ért.

A tárgyak következők:

1 igen kedves, csinos zongora, melyen még fink a leánykák is képesek a legszebb darabokat játszani.	1 perzsa díszkosci, egy természetes keesk által vonatva.
1 bécsi Paprika-Jancsi színház, a hol mindjárt az első felvonásban elvi-zi az ördög a zsidót.	1 velencei tűzhely, gyengéd nyomásra egy elátkozott herceg lép elő.
25 pompás karácsonyfa - díszítmény.	1 csimpánz majom, mely a minsterre kiölti a nyelvét.
25 kivilágítási karácsonyfa-gyertyácska.	1 keleti dísz kalitka, három folytoa éneklő mozgó malárral.
25 gyönyörű gyertyatartó, a karácsonyára erősítendő.	1 egyiptomi órház mely előtt egy ör folyton ugránczok.
1 chinai Mandarin, a ki 14 különböző műugrásokat tesz.	1 ördög-malom, agyonvetettő.
1 csinosan iltozított bábu, művészi fonatu kosárban kocszizó, kiabáló, ugráló és mozgatható.	2 csinos fadoboz, becses tartalommal minden koru gyermek számára.

87 darab.

Mind a 87 itt felsorolt dísz tárgy összesen csak **5 frt 75 kron** kerül.
A ki ezen tárgyakat megveszi, olcsón jut illő csinos karácsonyi ajándékhoz, s egyszersmind jótékony tettet követ el.
Az első bécsi karácsonyi-bazár,
Bécs, Stadt, Elisabeth-Strasse 23.
Sztékküldések utánvétel vagy a pénz beküldése mellett.